

OVERDENKING

OVERDENKING

Advent: Hoe laat is het?

Jesaja 21: 11 - 12

Hoe laat is het? Kan iemand mij vertellen hoe laat het is?
Deze alledaagse vragen zijn aan de orde in de Adventstijd.
Wie kan mij vertellen hoe laat het is?

Advent is een tijd van wachten en verwachten. We gedenken de eerste komst van Christus en verwachten Zijn wederkomst in heerlijkheid. In de Adventstijd mogen we als het ware onze klokken gelijk zetten! Opnieuw gelijk *laten* zetten! Hoe laat is het? Niet tot in detail krijgen wij inzicht in Gods tijdsrekening. Immers “de tijden en gelegenheden” die heeft God aan Zichzelf gehouden.

Hoe laat is het? De vraag wordt in verschillende situaties gesteld. Bij de bushalte: Hoe laat is het - hoelang moet ik nog wachten?

In Jesaja 21 wordt de vraag 's nachts gesteld. Wachter, hoe lang nog duurt de nacht? Wachter, hoe lang nog duurt de nacht? De herhaling maakt de vraag extra indringend. Bijna klinkt er iets in door van hoe lang nog? Daarin hoor je een verlangen naar het aanbreken van de nieuwe morgen.

Wanneer je 's nachts wakker schrikt, of wakker ligt, kijk je op de klok, de wekker, je horloge, je mobiel. Hoe laat is het? Al naar gelang het tijdstip maak je een afweging, opstaan, of weer verder slapen?

Vele eeuwen waren er geen klokken, wekkers, horloges, laat staan mobieltjes. De nachtwaker bewaakte het ritme van de nacht. Hij zorgde voor veiligheid. Hij had geleerd aan de hand van de tekenen de juiste tijd in te schatten.

Wachter, wat is er van de nacht? Wachter, wat is er van de nacht?

Wie stelt deze vraag? Deze vraag is niet de vraag van een enkeling, van iemand die wakker ligt. Uit Seir wordt de vraag aan de profeet Jesaja gesteld. Een vraag die afkomstig is vanuit Seir, afkomstig van heidenen. Dit op zich is een teken, en wel van erkenning en wanhoop tegelijk.

We hebben geen goed beeld van de historische situatie waarin Jesaja 21 speelt. Bij de naam Duma wordt wel gedacht aan Idumea - het land van Ezau - Edom. Deze profetie gaat dan over Edom. Vanuit Seir richt men zich met een vraag tot een profeet in Jeruzalem. Jesaja wordt aangeroepen als wachter, als nachtwaker.

Wachters kozen 's nachts positie op de stadsmuur ten tijde van (oorlogs)gevaar. Ook bij minder concrete dreiging waren zij waakzaam. En niet alleen op de muur, ook in de straten van de stad, of in een wijngaard.

In de Bijbel zijn de woorden 'nacht' en 'morgen' vaak meer dan zomaar een

tijdsaanduiding. Nogal eens hebben deze woorden een diepere, symbolische betekenis

Het is nacht wanneer de politieke situatie onduidelijk, of zelfs duister is, wanneer er andere (over)heersers in het land zijn. Nacht kan ook verwijzen naar ellende, nood, ondergang, chaos en dood.

Daartegenover duiden 'licht' en 'morgen' op verlossing, redding en herstel.

De morgen kan verwijzen naar het tijdstip van Gods reddend ingrijpen.

Op de indringende vraag uit Seir: “Wachter, hoe lang nog duurt de nacht?” mag de profeet antwoorden: “De morgen komt,...”

In deze woorden klinkt de zekerheid van het aanbreken van een nieuwe morgen. Er zal weer licht zijn na de duisternis. Tegelijkertijd houdt het antwoord van de profeet een mysterieus karakter: “De morgen komt, en ook de nacht. Wilt u iets vragen, kom dan terug en vraag het.”

Met het aanbreken van de nieuwe morgen is de nacht nog niet voorgoed overwonnen. De nacht komt terug. Wie opheldering omtrent dit mysterie wil krijgen die zal opnieuw bij de profeet te rade moeten gaan. Er mogen hem vragen gesteld worden.

Misschien vinden we het antwoord van de profeet op de indringende vragen uit de nacht te mager. Misschien dat we er iets van herkennen wanneer we zelf wakker liggen in de nacht, wanneer we op onze levensweg door een donkere periode gaan. Toch betekenen de woorden van de profeet een hoopvolle boodschap. Profeten zijn namelijk geen toekomstvoorspellers of waarzeggers, die klip en klaar de toekomst in kaart brengen. Zij spreken een richtinggevende boodschap en roepen op om de weg in de goede richting te gaan.

In de Adventstijd zijn er veel liederen die het thema van duisternis en licht bezingen. Wij nemen de woorden van deze liederen ook weer op de lippen, de ene keer met meer, de andere keer met minder herkenning. In dit alles worden we er bij bepaald, dat wij mogen weten dat het licht geworden is, om dat de Here Jezus als het Licht voor de wereld gekomen is.

Daarmee is nog niet alles voor ons 'klip en klaar', of 'doorzichtig' geworden. In Gezang 130 (Liedboek voor de Kerken, 1973) komt de passage voor:

*God lijkt wel diep verborgen
in onze duisternis,
maar schenkt ons toch een morgen
die vol van luister is.*

Ds. M. A. Bos